

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Προμήθεια εξοπλισμού πρόσβασης για ελαιοτριβείο και άλλους μνημειακούς χώρους του Ρεθύμνου (Π 4.1.2)

«Υπηρεσίες επιστημονικής τεκμηρίωσης του πληροφοριακού υλικού για τον εκθεσιακό χώρο και τις πινακίδες Braille»

A.3. Κείμενα για τις πινακίδες σε Ελληνικά και Αγγλικά

1.

Φρούριο Φορτέτζα

Το φρούριο της Φορτέτζας θεμελιώθηκε το 1573 και ολοκληρώθηκε γύρω στο 1590. Κατασκευάστηκε με βάση τις αρχές του προμαχωνικού συστήματος : η κάτοψή του είναι ακανόνιστα πολυγωνική, με προεξέχοντες προμαχώνες και τείχη κεκλιμένα και ισχυρά, για να αντέχουν τις επιθέσεις των πυροβόλων όπλων. Το φρούριο χρησιμοποιήθηκε ως αμυντικό οχυρό μόνο τον Νοέμβριο του 1646, την περίοδο δηλαδή της πολιορκίας του Ρεθύμνου από τους Οθωμανούς. Τα περισσότερα από τα σωζόμενα κτήρια στο εσωτερικό του, που είχαν χρήση στρατώνων, αποθηκών, χώρων λατρείας, κ.α, έχουν πλέον αναστηλωθεί και χρησιμοποιούνται για πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Fortetza fortress

The construction of the Fortetza fortress began in 1573 and was completed in approximately 1590. The fortress was built according to the principles of the bastion system: it features an irregularly polygonal ground plan with projecting bastions and strong inclined walls that can withstand cannon attacks. The fortress was used for defensive purposes only during the siege of Rethymno by the Ottomans in November 1646. Most of the buildings surviving inside the fortress, formerly used as barracks, warehouses, places of worship, etc., are now restored and serve as venues for cultural events.

2.

Ενετικό λιμάνι

Το λιμάνι στα βορειοανατολικά της πόλης υπήρχε ήδη πριν από την άφιξη των Ενετών το 1211 και γύρω από αυτό απλωνόταν ο βυζαντινός οχυρωμένος οικισμός του Ρεθύμνου, το Castrum Rethemi. Εξαιτίας του μικρού μεγέθους και της συνεχούς προσάμμωσής του, κατά την πρώιμη ενετική περίοδο παρέμεινε ένα περιφερειακό λιμάνι, με εμπορικό χαρακτήρα περιορισμένης εμβέλειας. Αργότερα, από τον 16ο αι, ανέπτυξε απευθείας επικοινωνία με μεγάλα εμπορικά λιμάνια - Αλεξάνδρεια, Μασσαλία, Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη. Ο φάρος στο άκρο του βόρειου μόλου κατασκευάστηκε στη θέση παλαιότερου το 1838, κατά την Αιγυπτιακή περίοδο.

The Venetian harbour

The city's northeast harbour existed long before the arrival of the Venetians in 1211. Beyond it spread the Castrum Rethemni, the Byzantine fortified settlement of Rethymno. Because of its small size and continuous silting, the harbour was a only peripheral hub for regional commerce during the early Venetian period. Later, however, from the 16th century onwards, direct communication with major commercial ports, such as Alexandria, Marseille, Constantinople, and Smyrna, was established. The lighthouse at the end of the north pier was built in 1838, during the Egyptian occupation, on the site of an earlier one.

3.

Καθολικό της Μονής Αυγουστινιανών Μοναχών – Τζαμί Γαζή Χουσεϊν πασά (Τζαμί Νερατζέ).

Η Μονή της Παναγίας των Αυγουστινιανών μοναχών αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα ιδρύματα της Καθολικής Εκκλησίας στο Ρέθυμνο κατά την ενετική περίοδο, και ιδρύθηκε, πιθανόν, το β' μισό του 16ου αι.. Το συγκρότημα μετατράπηκε σε τζαμί το 1646 από τον Γαζή Ντελί Χουσεϊν Πασά, Οθωμανό κατακτητή του Ρεθύμνου. Την περίοδο αυτή ο ναός υπέστη πολλές μεταβολές, με κυριότερη την αντικατάσταση της κεραμοσκεπούς στέγης του με τρεις ημικυκλικούς τρούλους. Ο μιναρές στη δυτική πλευρά του, συνολικού ύψους 33μ., κατασκευάστηκε το 1890/91. Το 1957 το μνημείο πέρασε στη δικαιοδοσία του Συνδέσμου Διαδόσεως Καλών Τεχνών και έκτοτε λειτουργεί ως Ωδείο.

Church of the Augustinian Monastery of Our Lady – Gazi Hussein Pasha Mosque (Nerantze Mosque)

The Augustinian Monastery of Our Lady, one of the most important foundations of the Catholic Church in Rethymno during the Venetian period, was probably established in the second half of the 16th century. The complex was converted into a mosque by Gazi Deli Hussein Pasha, the Ottoman conqueror of Rethymno, in 1646. During this conversion, the church was refurbished and its tiled roof was replaced by three semi-circular domes. The 33-metre tall minaret on its west side was built in 1890/1. In 1957, the building came under the jurisdiction of the Association for the Promotion of Fine Arts and has housed a conservatory since then.

4.

Τζαμί Καρά Μουσά πασά

Το τέμενος ιδρύθηκε από τον Καρά Μουσά Μπέη, διοικητή του Ρεθύμνου, την περίοδο 1670-1692. Ανήκει στον τύπο του μονότρουλου τζαμιού με προστώο στην ανατολική πλευρά του, το οποίο διαμορφώνεται με τρεις μικρούς τρούλους και ανοιχτή τοξοστοιχία. Από τον μιναρέ σήμερα σώζεται μόνο η τετραγωνική βάση, στη βόρεια πλευρά του τζαμιού. Στη νότια πλευρά του κήπου σώζεται ερειπωμένο τρουλαίο μαυσωλείο, πιθανώς του Καρά Μουσά Μπέη, ο οποίος πέθανε στα 1692. Ανατολικά της στεγασμένης εισόδου του αύλειου χώρου βρίσκεται κρήνη στον τύπο της δεξαμενής. Το κτήριο ανήκει στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και χρησιμοποιείται ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Kara Musa Pasha Mosque

This mosque was founded by Kara Musa Pasha, governor of Rethymno, in 1670-1692. It belongs to the single-domed type, with a porch on its eastern side featuring three small

domes and an open archway. The square base of the minaret is preserved on the north side, and the ruins of a domed mausoleum, probably that of Kara Musa Pasha, who died in 1692, stand in the garden. To the east of the covered entrance to the courtyard is a fountain in the form of a cistern. The building belongs to the Hellenic Ministry of Culture and Sports and is used as a venue for cultural events.

5.

Τζαμί Βαλιδέ σουλτάνας

Ιδρύθηκε από τη Βαλιδέ Σουλτάν Τουρχάν Χαντιτζέ, μητέρα του Μεχμέτ Δ', όταν αυτός διαδέχθηκε τον πατέρα του, τον Σουλτάνο Ιμπραήμ, το 1648. Το τζαμί είναι τετραγωνικής κάτοψης με δυο τρούλους. Το μιχράμπ βρίσκεται στον νοτιοανατολικό τοίχο, απέναντι από την κύρια είσοδο. Η κόγχη του πλαισιώνεται από τμήματα ενός βενετσιάνικου θυρώματος. Η κύρια όψη του τζαμιού διαμορφώνεται κυρίως από λαξευτούς ορθογώνιους λίθους σε δεύτερη χρήση. Πάνω από την κύρια είσοδό του υπάρχει επιγραφή με χρονολογία 5 Ιουλίου 1816, που αναφέρεται σε επισκευή του. Ο μιναρές είναι χτισμένος από ισόδομη τοιχοποιία και φέρει έναν εξώστη. Σύμφωνα με την κτητορική του επιγραφή χτίστηκε το 1878.

Valide Sultan Mosque

This mosque was founded by Valide Sultan Turhan Hadidje, mother of Mehmet IV, when her son succeeded his father Sultan Ibrahim to the throne in 1648. It is a square building with two domes. Located on the southeast wall, opposite the main entrance, the mihrab is framed by fragments of a Venetian doorframe. The mosque's main façade is built of ashlar masonry with reused stone blocks. An inscription above the main entrance mentions the date of its repair: July 5, 1816. The minaret features isodomic masonry and a balcony; a dedicatory inscription dates it to 1878.

6.

Άγιος Φραγκίσκος

Ο ναός του Αγίου Φραγκίσκου ανήκει στον τύπο της μονόκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής με εγκάρσιο κλίτος και ορθογώνιο πρεσβυτέριο, πλαισιωμένο από δυο ορθογώνια παρεκκλήσια. Ήταν το καθολικό της μονής του τάγματος των Φραγκισκανών μοναχών. Η μονή ιδρύθηκε το 1530 περίπου, από μέλη της ενετικής οικογένειας των Barozzi. Αποτελούσε έδρα της θρησκευτικής αδελφότητας της Παναγίας των Καρμελιτών και χώρο ταφής ευγενών αξιωματούχων και πλουσίων. Κατά την Οθωμανική περίοδο, το 1654, ανήκε στο συγκρότημα του τεμένους του Γαζή Χουσεΐν πασά (τζαμί Νερατζέ), και λειτουργούσε ως πτωχοκομείο (imaret). Σήμερα στεγάζει την Προσωρινή Έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου.

Church of Saint Francis

The church of Saint Francis is a single-aisled timber-roofed basilica with transept and a rectangular sanctuary flanked by two rectangular chapels. It was the church of a Franciscan monastery founded by members of the Venetian Barozzi family in approximately 1530. The church was the seat of the brotherhood of the Virgin Mary of the Carmelite Order and the burial place of noble officials and the wealthy. During the Ottoman period, in 1654, the church was part of the Gazi Hussein Pasha Mosque (Nerantze Mosque) and housed a hospice (imaret). Today, it houses the Temporary Exhibition of the Archaeological Museum of Rethymno.

7.

Λότζια

Η Λέσχη των Ευγενών (Loggia - Λότζια) αποτελούσε κατά την ενετική περίοδο ένα από τα κυριότερα δημόσια κτήρια της πόλης. Το αρχικό κτήριο κτίστηκε στα μέσα του 16ου αιώνα και ανακατασκευάστηκε το 1597. Αποτελούσε χώρο συνάθροισης και τόπο αναψυχής των αρχών της πόλης και των ευγενών, εξυπηρετούσε διοικητικές ανάγκες και ενίοτε λειτουργούσε ως χώρος αποθήκευσης δημητριακών. Επί Οθωμανικής περιόδου, το 1646, μετατράπηκε σε τζαμί αφιερωμένο στον Χατζή Χουσεΐν, πορθητή του Ρεθύμνου. Ως το 1989 στέγαζε το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου, ενώ σήμερα λειτουργεί ως Πωλητήριο Μουσειακών Αντιγράφων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Loggia

The Loggia was one of the city's most important public buildings during the Venetian period. The original building was erected in the mid-16th century and rebuilt in 1597. It was a place for meetings and recreation for the city authorities and the nobility, served administrative needs, and sometimes functioned as a granary. During the Ottoman period, in 1646, it was converted into a mosque dedicated to Hadji Hussein, conqueror of Rethymno. It housed the Archaeological Museum of Rethymno until 1989 and now houses the Museum Shop of the Hellenic Ministry of Culture and Sports.

8.

Τζαμί Βελή πασά

Το συγκρότημα του Βελή Πασά αποτελείται από το τζαμί, οκτώ θολοσκεπή κελιά και ένα δώροφο κτήριο. Το τζαμί ανήκει στον τύπο του πολύτρουλου με προστώο και ιδρύθηκε το 1651 από τον Βελή Πασά, κεχαγιά του κατακτητή του Ρεθύμνου Γαζή Ντελί Χουσεΐν Πασά. Το συγκρότημα λειτούργησε ως τεκές του τάγματος του Αμπντουλακαντίρ Γκεϊλανί, των Καντιρήδων δερβίσηδων και περιελάμβανε ιεροδιδασκαλείο και πτωχοκομείο. Ο μιναρές στη βορειοδυτική γωνία του τζαμιού χρονολογείται σύμφωνα με την επιγραφή του στα

1789/90. Το τζαμί σήμερα λειτουργεί ως παράρτημα του Μουσείου Γουλανδρή, όπου εκτίθεται η παλαιοντολογική συλλογή του Δήμου Ρεθύμνου.

Veli Pasha Mosque

The complex of the Veli Pasha Mosque comprises the mosque proper, eight domed rooms, and a two-storey building. Founded in 1651 by Veli Pasha, grandfather of the conqueror of Rethymno, Gazi Deli Hussein Pasha, the mosque is a multi-domed building with a porch. The complex functioned as a monastery (teke) for the Order of Abdul-Qadir Gilani, the Qadiri dervishes, and included a seminary and almshouse. An inscription dates the minaret in the mosque's northwest corner to 1789/90. Today, the mosque functions as an annex of the Goulandrís Museum and houses the paleontological collection of the Municipality of Rethymno.

9.

Λαογραφικό Μουσείο

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ρεθύμνου ιδρύθηκε το 1973. Τα εκθέματά του αφορούν στη λαϊκή - παραδοσιακή τέχνη, χειροτεχνία, υφαντική, καλαθοπλεκτική, κεραμική, μεταλλοτεχνία, νομίσματα, τις αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες, καθώς και τη σύγχρονη ιστορία του Ρεθύμνου και της Κρήτης. Από το 1995, το Μουσείο στεγάζεται σε ακίνητο που αποτελεί τμήμα αστικής οικίας του 17ου αι., της ενετικής οικογένειας των Clodio.

Folklore Museum

The Historical and Folklore Museum of Rethymnon was founded in 1973. Its collections relate to folk and traditional art, handicrafts, weaving, basket weaving, ceramics, metalwork, coins, agricultural practices, as well as the modern history of Rethymno and Crete. Since 1995, the Museum is housed in a building that was formerly part of the 17th-century urban mansion of the Venetian Clodio family.

10.

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στεγάζεται σε συγκρότημα κτηρίων στο κέντρο της Παλιάς Πόλης. Διαθέτει μια μόνιμη συλλογή περίπου 700 έργων σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών, που καλύπτει επαρκώς τα δείγματα της τέχνης του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα μέχρι και σήμερα. Σε αυτά περιλαμβάνονται και περίπου 50 έργα του Ρεθύμνιου ζωγράφου Λ. Κανακάκη. Από το 1996 λειτουργούν και τα Εργαστήρια Εικαστικών Τεχνών, με δράσεις

για ενήλικες και παιδιά. Το Μουσείο λειτουργεί στο πλαίσιο του Δήμου Ρεθύμνης, με την οικονομική υποστήριξή του, καθώς και με χορηγίες συνεργαζόμενων φορέων.

Museum of Contemporary Art

The Museum of Contemporary Art is housed in a building complex in the centre of the Old Town. Its permanent collection comprises approximately 700 works by contemporary Greek artists, dating from the second half of the 20th century to this day. It also includes approximately 50 works by the painter L. Kanakakis, a native of Rethymno. Since 1996, the museum's Visual Arts Workshops offer activities for adults and children. The museum is operated and financed by the Municipality of Rethymno, with the support of grants by other institutions.

11.

Μητροπολιτικός ναός Εισοδίων Θεοτόκου

Ο μητροπολιτικός ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου ανήκει στον τύπο της τρίκλιτης βασιλικής και αποτελεί τον τρίτο κατά σειρά ναό στην ίδια θέση. Ο σημερινός ναός κατασκευάστηκε το 1956, σε αντικατάσταση του ναού του 1844, ο οποίος είχε καταστεί ετοιμόρροπος από τους βομβαρδισμούς του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το κεντρικό κλίτος είναι αφιερωμένο στα Εισόδια της Θεοτόκου, το βόρειο στους Τρεις Ιεράρχες και το νότιο στους Αγίους Αποστόλους. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο είναι έργο του Δ. Ραγουζή και κατασκευάστηκε το 1852. Στα νοτιοδυτικά του ναού βρίσκεται το πυργόσχημο κωδωνοστάσιο, ύψους 23 μ., από λαξευτή λιθοδομή, που κατασκευάστηκε το 1899 από τον πρακτικό μηχανικό Γεώργιο Δασκαλάκη.

Metropolitan church of the Presentation of the Virgin

The metropolitan church of the Presentation of the Virgin, a three-aisled basilica, is the third church to have been built on the same spot. The current church was built in 1956, replacing the church of 1844 destroyed by bombing during the Second World War. The central nave is dedicated to the Presentation of the Virgin, the north nave to the Three Hierarchs, and the south nave to the Holy Apostles. The carved wood iconostasis was created by D. Ragouzis in 1852. The bell tower of ashlar masonry, which rises to a height of 23 metres to the southwest of the church, was built by the self-taught engineer Georgios Daskalakis in 1899.

12.

Ναός Κυρίας των Αγγέλων

Ο ναός της Κυρίας των Αγγέλων (Μικρή Παναγία), ιδρύθηκε τον ύστερο 16ο αι. και αποτελούσε έναν από τους ορθόδοξους ναούς της πόλης, όπως αναφέρεται στις πηγές. Επί Οθωμανικής περιόδου μετατράπηκε σε τζαμί από τον Αγκεμπούτ Αχμέτ Πασά. Το 1920 οι

εργασίες ανακαίνισης του ναού είχαν ως αποτέλεσμα την αλλοίωση της δυτικής του όψης. Στο ναό εκκλησιαζόταν η γνωστή οικογένεια των Τζάνε Μπουνιαλή, μέλη της οποίας ήταν ο ζωγράφος και ιερέας Εμμανουήλ (1610-1680) και ο ζωγράφος Κωνσταντίνος (1633-1685).

Church of Our Lady of the Angels

According to written sources, the church of Our Lady of the Angels (Mikri Panagia) was founded in the late 16th century as one of the city's Orthodox churches. During the Ottoman period, it was converted into a mosque by Agebut Ahmet Pasha. Renovation work disfigured its west façade in 1920. The well-known Tzane-Bounialis family, which included the painter and priest Emmanuel (1610-1680) and the painter Konstantinos (1633-1685), attended services at this church.

13.

Μονή Αρκαδίου

Η μονή ιδρύθηκε στις αρχές του 16^{ου} αι. και ανήκε στην οικογένεια των Καλλεργών. Το 1672 οικοδομήθηκε νέο μεγάλο δίκλιτο καθολικό, η πρόσοψη του οποίου διαμορφώθηκε με λαξευτά στοιχεία από λευκό πωρόλιθο, με αξιοποίηση σχεδίων από τους Ιταλούς αρχιτέκτονες Andrea Palladio και Sebastiano Serlio. Το 1866 η Μονή έγινε το επίκεντρο της επανάστασης των χριστιανών κατοίκων της Κρήτης. Μετά από τριήμερη πολιορκία από τους Οθωμανούς, ο Κωστής Γιαμπουδάκης, με τη σύμφωνη γνώμη των πολιορκουμένων, ανατίναξε την πυριτιδαποθήκη και πολλοί από τους πολιορκημένους σκοτώθηκαν. Η εθελοθυσία αυτή των Κρητών είχε μεγάλη απήχηση στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και βοήθησε τα μέγιστα στην επίλυση του Κρητικού Ζητήματος και την ένωση του νησιού με την υπόλοιπη Ελλάδα το 1913.

Arkadi Monastery

The monastery was founded in the early 16th century and belonged to the Kallergis family. A new, large, two-aisled katholikon (monastic church) was built in 1672, its façade adorned with carved limestone sculptures based on designs by the Italian architects Andrea Palladio and Sebastiano Serlio. In 1866, the Monastery became the centre of the insurrection of the Christian inhabitants of Crete. After a three-day siege by the Ottomans, Kostis Giamboudakis blew up the gunpowder store with the consent of the besieged and many perished. This act of self-sacrifice greatly impacted European public opinion and contributed significantly to the resolution of the Cretan Question and the island's union with the rest of Greece in 1913.

14.

Μονή Αρσανίου

Η μονή πιθανόν ιδρύθηκε στα τέλη του 16^{ου} αιώνα και το καθολικό της, αφιερωμένο στον Άγιο Γεώργιο, εγκαινιάστηκε το 1601. Από το παλαιό συγκρότημα σώζονται τα κτίσματα της βόρειας πτέρυγας, με χαρακτηριστικά θυρώματα που χρονολογούνται στα 1645. Ο ναός, στον τύπο του σταυροειδούς με τρούλο, βρίσκεται εκτός του κυρίου συγκροτήματος της μονής, σύμφωνα με τη δυτική παράδοση και κτίστηκε το 1888, στη θέση του αρχικού. Στο σκευοφυλάκειο της μονής φυλάσσονται ενδιαφέρουσες εικόνες του 17^{ου} αι., χρυσοκέντητα άμφια, ιερά σκεύη και άλλα εκκλησιαστικά κειμήλια.

Arsaniou Monastery

The Arsaniou Monastery was probably founded at the end of the 16th century; its original katholikon (monastic church), dedicated to Saint George, was inaugurated in 1601. The buildings of the north wing, with their characteristic doorframes, which date to 1645, belong to the original complex. The domed cruciform church, which is located outside the main monastic complex following western tradition, was built in 1888 to replace the original one. Fine 17th-century icons, gold-embroidered robes, church utensils, and other religious heirlooms are preserved in the monastery's sacristy.

15.

Μονή Αγίας Ειρήνης

Η μονή αναφέρεται σε έγγραφο του 1362, γεγονός που δεικνύει ότι μάλλον είχε ιδρυθεί κατά την δεύτερη βυζαντινή περίοδο της Κρήτης. Στην περίοδο αυτή πιθανόν ανήκε και το παλαιό καθολικό της, που βρίσκεται σε υψηλότερο επίπεδο, εξωτερικά του υπόλοιπου συγκροτήματος και το οποίο ανακατασκευάστηκε το 1755 και την δεκαετία του 2010. Το συγκρότημα αποτελείται κυρίως από ισόγεια θολοσκεπή κτίσματα γύρω από μια κεντρική αυλή. Την δεκαετία του 1980 ξεκίνησαν εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης της εγκαταλειμμένης και ερειπωμένης μονής, ενώ το 1989 εγκαταστάθηκε γυναικεία αδελφότητα, με αποτέλεσμα σήμερα η μονή να βρίσκεται σε πλήρη ακμή.

Monastery of Saint Irini

The monastery of Saint Irini is mentioned in a document of 1362, which indicates that it was probably founded during the Crete's Second Byzantine period. Its katholikon (monastic church), which is located on a higher level, outside the monastic complex, probably also belonged to this period and was reconstructed in 1755 and again in the 2010s. The complex comprises several vaulted, single-storey buildings around a central courtyard. Abandoned and dilapidated, the monastery was extensively restored beginning in the 1980s, and a now thriving nunnery was established in its premises.

16.

Μονή Ρουστίκων

Η μονή Προφήτη Ηλία πιθανόν ιδρύθηκε στα τέλη του 16^{ου} αι. Η ίδρυσή της συνδέεται με την οικογένεια των Βλαστών που κατοικούσε στον οικισμό. Το 1823 η μονή πυρπολήθηκε από τους Οθωμανούς αλλά ανασυγκροτήθηκε και βρίσκεται σε λειτουργία έως και σήμερα. Πρόκειται για ένα σχετικά μικρό συγκρότημα που περιβάλλει από τις τρεις πλευρές το καθολικό, μια τρίκλιτη βασιλική με τρούλο που κατασκευάστηκε γύρω στο 1830. Από τον παλαιότερο ναό σώζεται το κωδωνοστάσιο του 1637, στη ΒΔ γωνία του. Τα περισσότερα από τα υπόλοιπα κτίσματα αποτελούν λιτές κατασκευές του 19^{ου} αι. Διασώζει ενδιαφέροντα εκκλησιαστικά κειμήλια ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζουν δύο εικόνες του ζωγράφου του 18^{ου} αι., Εμμανουήλ ιερέα.

Monastery of the Prophet Elijah at Roustika

The Monastery of the Prophet Elijah was probably founded at the end of the 16th century. Its establishment is associated with the Vlastos family, who lived in the town of Roustika., The Ottomans set fire to the monastery in 1823, but it was rebuilt and still operates to this day. It is a relatively small complex, with buildings surrounding the katholikon (monastic church) on three sides. The current katholikon, a three-aisled, domed basilica, was built in approximately 1830. In its northwest corner stands the bell-tower, built in 1637, of the original katholikon. Most of the remaining buildings are modest structures of the 19th century. The monastery preserves interesting ecclesiastical heirlooms, including two icons by the 18th-century painter Emmanuel the Priest.

17.

Μονή Αγίου Παύλου Γάλλου

Πρόκειται για ένα μικρό μοναστήρι, μετόχι σήμερα της Μονής Αρκαδίου. Η ακριβής περίοδος ίδρυσής του δεν είναι γνωστή, ωστόσο στην απογραφή των ορθοδόξων ναών του Ρεθύμνου το έτος 1637, η μονή απογράφεται από τον μοναχό Νικάνορα Βιδάλη. Κατά τον 18^ο αι., η μονή αναφέρεται ως μετόχι της Μονής Σωτήρα Χριστού Καλοειδαινας, κοντά στον οικισμό Άνω Μέρος Αμαρίου. Σήμερα από τη μονή διασώζονται το μονόχωρο καμαροσκέπαστο καθολικό, με ένα διώροφο κτίσμα προσαρτημένο στην βόρεια πλευρά του, καθώς και ισόγεια και διώροφα κτίσματα στα νότια του καθολικού, κατασκευασμένα σε δύο επίπεδα.

Monastery of Saint Paul at Gallos

This small monastery is now an annex of the Arkadi Monastery. Its foundation date is unknown, however it was listed in the 1637 census of the Orthodox churches of Rethymno by the monk Nikanor Vidalis. In the 18th century, the monastery is mentioned as an annex of the Monastery of Christ the Saviour of Kaloeidaina, near the village of Ano Meros, Amari. The surviving monastic buildings include the single-nave vaulted katholikon (monastic

church), with a two-storey building attached to its north side, and several single and two-storey buildings to its south, built on two levels.

18.

Ναός Παναγίας Αντιφωνήτριας Μυριοκεφάλων

Ο ναός της Παναγίας Αντιφωνήτριας αποτελούσε το καθολικό μικρής μονής της μεσοβυζαντινής περιόδου. Σύμφωνα με τη διαθήκη του κτήτορα Ιωάννου Ξένου και Ερημίτη, κτίστηκε γύρω στο 1020 και λειτούργησε ως το κέντρο δράσης του αγίου. Ο ναός ανήκει στον τύπο του σταυροειδή με τρούλο και μεταγενέστερο νάρθηκα. Στο εσωτερικό του σώζει αποσπασματικά, τρία στρώματα τοιχογραφικού διακόσμου. Το παλαιότερο, περί το 1020, διασώζεται στον τρούλο με τον ολόσωμο Χριστό, στα τύμπανα των πλευρικών κεραιών και στο ιερό. Από το δεύτερο στρώμα των αρχών του 13^{ου} αι. σώζονται ευαγγελικές κυρίως σκηνές και από το τρίτο, του 14^{ου} αι., οι σκηνές της Κοίμησης και της Δέησης.

Church of Panagia Antiphonitria at Myriokefala

The church of Panagia Antiphonitria was the katholikon of a small monastery of the Middle Byzantine period. According to the testament of its founder, John the Hermit, it was built in approximately 1020 and was the centre for the saint's activity. The church is of the cross-domed type, with a later narthex. Inside, three layers of wall paintings are preserved albeit in fragmentary condition. The full-length Christ in the dome and the wall paintings in the lunettes of the north and south bays and the sanctuary all belong to the earliest layer, which dates to approximately 1020. The second layer (early 13th century) preserves several narrative scenes, and the third layer (14th century) the scenes of the Dormition and the Deisis.

19.

Μουσείο Αρχαιολογικού Χώρου Ελεύθερνας

Πρόκειται για το πρώτο μουσείο αρχαιολογικού χώρου στην Κρήτη. Δημιουργήθηκε το 2016 για να στεγάσει τα αποτελέσματα των Πανεπιστημιακών ανασκαφών που διενεργούνται από το 1985 στην αρχαία πόλη της Ελεύθερνας. Εσωτερικά διαρθρώνεται σε τρεις μεγάλες θεματικές ενότητες, σε αντίστοιχες αίθουσες. Στην αίθουσα Α παρουσιάζονται όψεις της καθημερινής και δημόσιας ζωής από τη Προϊστορία έως και τη βυζαντινή περίοδο. Στην αίθουσα Β παρουσιάζονται η θρησκευτική ζωή και οι λατρείες από τη Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου έως και τα χριστιανικά χρόνια και στην αίθουσα Γ, που είναι αφιερωμένη στον Κάτω Κόσμο, οι δοξασίες και οι ταφικές πρακτικές, καθώς και οι σχέσεις τους με τον Όμηρο.

Archaeological Museum of Eleutherna

This is the first museum for a specific archaeological site in Crete. It was created in 2016 to house the finds from the University of Crete's excavations carried out in the ancient city of

Eleutherna since 1985. The exhibition is divided into three major thematic sections, each presented in a separate room. Room A is dedicated to aspects of daily and public life from Prehistory to the Byzantine period. Room B presents the religious life and cults from the Early Iron Age to the Christian period. Room C is dedicated to the Underworld, to funerary beliefs and practices, and to their association with Homer.

20.

Ελαιοτριβείο Αρμένων

Το ελαιοτριβείο, ιδιοκτησίας του Δήμου Ρεθύμνου, αποτελούσε τμήμα ενός μεγαλύτερου συγκροτήματος με συνεχή χρήση από τον ύστερο 18ο αι. έως και τα μέσα περίπου του 20ου αι. Στα τρία δωμάτια του ορόφου βρισκόταν η κατοικία του ιδιοκτήτη. Στο ισόγειο βρισκόταν ο χώρος αποθήκευσης του λαδιού και ο κυρίως εργαστηριακός χώρος, που μέσω δυο ημικυκλικών τόξων χωριζόταν σε τρία τμήματα. Στον χώρο αυτό διατηρούνται ως σήμερα ο μύλος, του νεότερου τύπου με τις τρεις μυλόπετρες, τμήμα του σιδερένιου πιεστηρίου, η γούρνα διαχωρισμού του λαδιού και ο χώρος αποθήκευσης του ελαιοκάρπου, που χρησίμευε και ως πατητήρι.

Olive press of Armenoi

Owned by the Municipality of Rethymno, the olive press of Armenoi was part of a larger building complex with continuous use from the late 18th into the mid-20th century. The three rooms of the upper storey housed the owner's residence. The ground floor housed the storeroom and olive press, which was divided into three sections by means of two semi-circular arches. The surviving equipment includes a mill with the three millstones, part of the iron press, a trough for separating the oil, and a storage area for the olives, which also served as a winepress.

21.

Ελληνιστικοί νεώσοικοι

Στο δυτικό παράκτιο μέτωπο του λόφου της Φορτέτζας διασώζονται τρεις τουλάχιστον νεώσοικοι της ελληνιστικής περιόδου. Οι νεώσοικοι ήταν λιμενικές ναυτικές εγκαταστάσεις που είχαν στόχο να προστατεύουν τα πλοία των πολεμικών στόλων από τις άσχημες καιρικές συνθήκες και να τα διατηρούν στεγνά και αξιόπλοα, όταν δεν συμμετείχαν σε ναυτικές αποστολές. Πρόκειται για λαξευτά στον φυσικό βράχο κεκλιμένα επίπεδα, που επεκτείνονται μέσα στην θάλασσα και ήταν πιθανότατα στεγασμένοι. Η επιμήκης λάξευση που σώζεται στον κεντρικό άξονα ενός εκ των νεώσοικων προοριζόταν για τη στερέωση ξύλινης κατασκευής, για να γλιστρούν με ασφάλεια τα πλοία.

Hellenistic ship sheds

At least three Hellenistic ship sheds are preserved on the western coastal front of the Fortetza hill. Ship sheds were port facilities intended to protect warships from bad weather and keep them dry and seaworthy when not engaged in naval missions. They consist of rock-hewn ramps that extend into the sea and were probably once roofed. The canal along the central axis of one of the ship sheds originally held a wooden structure, which allowed the ships to slide in and out safely.

22.

Βίλλα Clodio – Στρατιωτικό Μουσείο Ρεθύμνου

Η βίλλα Clodio κατασκευάστηκε στις αρχές του 17^{ου} αι. Αποτελούσε την αγροτική έπαυλη της ενετικής οικογένειας των Clodio, της οποίας διασώζεται και η αστική κατοικία στην πόλη του Ρεθύμνου. Την οθωμανική περίοδο το κτήριο γίνεται κατοικία Τούρκου αξιωματούχου, με τις κατάλληλες διαμορφώσεις και προσθήκες, όπως ο μικρός λουτρόνας-χαμάμ. Το 1997 το κτήριο παραχωρήθηκε στο Γενικό Επιτελείο Στρατού, το οποίο το αποκατέστησε και από το 2010 στεγάζει το Στρατιωτικό Μουσείο Ρεθύμνου. Η πλούσια συλλογή του περιλαμβάνει στρατιωτικά κειμήλια διαφόρων εποχών, όπως στολές και οπλισμό, ενώ περιλαμβάνει και αίθουσα αφιερωμένη στην Μάχη της Κρήτης, αίθουσα περιοδικών εκθέσεων κ.α.

Villa Clodio – Military Museum of Rethymno

Villa Clodio was built at the beginning of the 17th century as the rural mansion of the Venetian Clodio family, whose urban residence in the city of Rethymno is also preserved. During the Ottoman period, the building became the residence of a Turkish official, after the necessary alterations and additions, such as the small bathhouse (hammam). In 1997, the building was ceded to the Greek Army, who restored it and uses it to house the Military Museum of Rethymno since 2010. The museum's rich collection includes military heirlooms from various periods, such as uniforms and weapons. The museum also features a room dedicated to the Battle of Crete and a room for temporary exhibitions.

23.

Αργυρούπολη

Η Αργυρούπολη είναι κτισμένη στην τοποθεσία της Λάμπας, αρχαίας πόλης που άκμασε κατά την ελληνιστική και τη ρωμαϊκή περίοδο. Σημαντικά μνημεία από τις περιόδους αυτές είναι το ελληνορωμαϊκό νεκροταφείο με τους λαξευτούς τάφους, στη θέση Πέντε Παρθένες, καθώς και το ψηφιδωτό δάπεδο εντός του οικισμού. Στην β' βυζαντινή περίοδο η Λάμπα μετονομάζεται σε Πόλις και συνεχίζει να ακμάζει, όπως και κατά την ενετική περίοδο, από την οποία διασώζονται ενδιαφέροντα ιδιωτικά κτήρια και ναοί, όπως οι τοιχογραφημένοι ναοί του Αγίου Νικολάου και της Παναγία της Μπαροτσανής. Εξαιτίας του μνημειακού του πλούτου ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Argyroupoli

Argyroupoli is built on the site of Lappa, an ancient city that flourished during the Hellenistic and Roman periods. Important features from these periods include the Greco-Roman cemetery with its rock-hewn tombs at the site of Pente Parthenes and a mosaic floor inside the settlement. Lappa was renamed Polis in the Second Byzantine period, when it continued to flourish, as it did during the subsequent Venetian period. Several interesting private buildings and churches survive from this period, including the churches of Saint Nicholas and Panagia Barotsani with their wall paintings. Because of its wealth of monuments the settlement is listed as a historic preserved monument by the Hellenic Ministry of Culture and Sports.

24. Ναός Αγίας Βαρβάρας

Ο ναός της Αγίας Βαρβάρας κατασκευάστηκε τη δεκαετία του 1880, πιθανόν στη θέση παλαιότερου ναού με την ίδια αφιέρωση. Ανήκει στον τύπο του σταυροειδούς τρουλαίου. Η τοιχογράφηση του Παντοκράτορα του τρούλου έγινε από τον επίσκοπο Ιερόθεο Μπραουδάκη (1882-1896), ο οποίος εγκαινίασε τον ναό το 1886, ημερομηνία που βρίσκεται ανάγλυφη σε κεντρικό σημείο της ξύλινης πόρτας της κύριας εισόδου του ναού. Κατά την περίοδο της ρωσικής κατοχής του Ρεθύμνου (1898-1907), ο ναός είχε παραχωρηθεί στους Ρώσους για την άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων. Η Αγία Βαρβάρα είναι η προστάτιδα της πόλης του Ρεθύμνου και η ημέρα εορτής της, στις 4 Δεκεμβρίου, αποτελεί επίσημη αργία.

Church of Saint Barbara

The church of Saint Barbara was built in the 1880s, possibly on the site of an earlier church dedicated to the same saint. It belongs to the cruciform domed type. The figure of Christ Pantokrator in the dome was painted by Bishop Ierotheos Braoudakis (1882-1896), who inaugurated the church in 1886. A carved inscription on the wooden door of the main entrance to the church commemorates this date. During the Russian occupation of Rethymno (1898-1907), the church was ceded to the Russians for religious use. Saint Barbara is the patron saint of the city of Rethymno, and her feast on December 4th is an official holiday.

25.

Καθολικός ναός του Αγίου Αντωνίου Παδούης

Το έτος 1851 ιδρύθηκε στην πόλη του Ρεθύμνου μια μικρή μονή-σταθμός του τάγματος των Καπουκίνων μοναχών, για τις ανάγκες των Ιταλών ναυτικών της περιοχής. Με την άφιξη

όμως του ρωσικού στρατού κατοχής (1898-1907), στον οποίον περιλαμβάνονταν αρκετοί καθολικοί στρατιώτες, διαπιστώθηκε ότι ο χώρος εκκλησιασμού τους δεν αρκούσε. Γι αυτό κατασκευάστηκε το 1898 στη θέση του κοιμητηρίου του σταθμού ένας ναός, αφιερωμένος στον Άγιο Αντώνιο της Παδούης. Πρόκειται για υψηλό μονόκλιτο ναό νεοκλασικού ρυθμού, του οποίου η δυτική όψη διαμορφώνεται με μνημειακό τρόπο και απολήγει σε τριγωνικό αέτωμα, που στηρίζεται σε κιλλίβαντες. Ο ναός υπάγεται στην καθολική Επισκοπή Σύρου, Θήρας και Κρήτης.

Catholic church of Saint Anthony of Padua

In 1851, a small monastery of the Capuchin Order was founded in the city of Rethymno to serve the Italian sailors active there. With the arrival of the Russian occupation army (1898-1907), which included several Catholic soldiers, the existing church proved too small, hence the construction of a church dedicated to Saint Anthony of Padua on the site of the monastery's cemetery in 1898. The church is a tall single-nave neoclassical building with monumental west façade featuring a triangular pediment supported by consoles. The church belongs to the Catholic Diocese of Syros, Thera, and Crete.